

Oppgave 4.6.6

b)

Med skrittlengde $h = 0.5$ må n gå fra $n = 1$ til $n = \frac{2}{0.5} = 4$ i **for**-løkken

Ved Eulers metode er $c(n) = c(n-1) + 10^{-8} \cdot (10^6 - c(n-1)) \cdot (10^5 - c(n-1)) \cdot h$.

```
[> c(0) := 0
```

```
[> for n from 1 by 1 to 4 do t := c(n-1) : c(n) := evalf(t + 10-8 · (106 - t) · (105 - t) · 0.5) end do
```

(På spørsmål fra Maple svarer du at det snakk om Table assignment.) Legg merke til at kolon brukes til å skille mellom operasjonene som Maple skal gjennomføre i hvert trinn av løkken, og at man ikke må trykke linjeskift før man er ferdig med å skrive inn hele **for**-løkke-kommandoen. Maple sørger selv for linjeskift om nødvendig.

c)

Med skrittlengde $h = 0.5$ må n gå fra $n = 1$ til $n = \frac{2}{0.5} = 4$ i **for**-løkken

Ved Eulers midtpunktm metode er $c(n) = c(n-1) + 10^{-8} \cdot (10^6 - cc(n-1)) \cdot (10^5 - cc(n-1)) \cdot h$

der $cc(n-1) = c(n-1) + 10^{-8} \cdot (10^6 - c(n-1)) \cdot (10^5 - c(n-1)) \cdot \left(\frac{h}{2}\right)$.

```
[> c(0) := 0
```

```
[> for n from 1 by 1 to 4 do t := c(n-1) : q := t + 10-8 · (106 - t) · (105 - t) ·  $\left(\frac{0.5}{2}\right)$  : c(n) := t + 10-8 · (106 - q) · (105 - q) · 0.5 end do
```

d)

Med skrittlengde $h = 1$ må n gå fra $n = 1$ til $n = 2$ i **for**-løkken.

Ved Runge-Kuttas metode av fjerde orden er

$$c(n) = c(n-1) + \frac{h}{6} (m1(n-1) + 2 \cdot m2(n-1) + 2 \cdot m3(n-1) + m4(n-1))$$

$$\text{der } m1(n-1) = 10^{-8} \cdot (10^6 - c(n-1)) \cdot (10^5 - c(n-1))$$

$$m2(n-1) = 10^{-8} \cdot \left(10^6 - c(n-1) - m1(n-1) \cdot \left(\frac{h}{2} \right) \right) \cdot \left(10^5 - c(n-1) - m1(n-1) \cdot \left(\frac{h}{2} \right) \right)$$

$$m3(n-1) = 10^{-8} \cdot \left(10^6 - c(n-1) - m2(n-1) \cdot \left(\frac{h}{2} \right) \right) \cdot \left(10^5 - c(n-1) - m2(n-1) \cdot \left(\frac{h}{2} \right) \right)$$

$$m4(n-1) = 10^{-8} \cdot (10^6 - c(n-1) - m3(n-1) \cdot h) \cdot (10^5 - c(n-1) - m3(n-1) \cdot h)$$

```

> c(0) := 0
> for n from 1 by 1 to 2 do t := c(n-1) : m1 := 10-8 · (106 - t) · (105 - t) : m2 := 10-8 · (106 - t -  $\frac{m1}{2}$ ) · (105 - t -  $\frac{m1}{2}$ ) :
  m3 := 10-8 · (106 - t -  $\frac{m2}{2}$ ) · (105 - t -  $\frac{m2}{2}$ ) : m4 := 10-8 · (106 - t - m3) · (105 - t - m3) : c(n)
  := t +  $\frac{1}{6}$  · (m1 + 2 · m2 + 2 · m3 + m4) end do

```

Oj! Siden vi har skrevet inn at $h = 1$ istedenfor $h = 1.0$, har vi fått svarene ut som brøker. Det var ikke lurt. Vi skifter til desimaltall:

```

> for n from 1 by 1 to 2 do t := c(n-1) : m1 := 10-8 · (106 - t) · (105 - t) : m2 := 10-8 · (106 - t - m1 · 0.5) · (105 - t - m1
  · 0.5) : m3 := 10-8 · (106 - t - m2 · 0.5) · (105 - t - m2 · 0.5) : m4 := 10-8 · (106 - t - m3) · (105 - t - m3) : c(n)
  := t +  $\frac{1}{6}$  · (m1 + 2 · m2 + 2 · m3 + m4) end do

```

Oppgave 4.6.7

Retningsfelt er svært tidkrevende å tegne for hånd, men Maple gjør jobben i en fei. Men først må Maple hente inn spesielle kommandoer for differensiallikninger:

```
> with(DEtools)
```

Kommandoen for å tegne retningsfelt er *dfieldplot*

For å fortelle hvilken differensiallikning Maple skal finne retningsfeltet for, må vi naturligvis skrive inn den.

Husk da at $\text{diff}(y(x), x)$ betyr den deriverte av y med hensyn på x

Vi må også fortelle hvilken størrelse som er den ukjente i likningen, hvilken variabel som er den ukjente funksjonen, og variasjonsområdene for x og y som vi vil ha med i plottet.

Vi kan også trikse litt med farger i plottet hvis vi vil.

```
> dfieldplot(diff(y(x), x) = x^2 + y(x)^2, y(x), x = -2 .. 2, y = -2 .. 2, color = x^2 + y^2)
```

Legg merke til at vi skriver $y(x)$ for y i differensiallikningen.

$\text{color} = \text{tall}$ er en måte å angi farge på. Siden $x^2 + y^2$ varierer fra punkt til punkt i feltet, varierer fargen tilsvarende.

Maple har laget alle pilene like lange, slik at man lettere ser retningen til feltet.

b)

```
> dfieldplot(diff(y(t), t) = 1/y(t), y(t), t = -2 .. 2, y = -2 .. 2)
```

Æsjda: Feilmelding. Det ser ut som om noen av de variable allerede ligger som tall hos Maple. Vi tar en liten unassign først:

```
> unassign('y', 't')
```

```
> dfieldplot(diff(y(t), t) = 1/y(t), y(t), t = -2 .. 2, y = -2 .. 2)
```


Oppgavene 4.6.8 og 4.6.9 overlates til egentrening.